

فيضان ربيع الآخر

28-November-2019

هفتيوار سنن پري اجتماع ۾ ٿيڻ وارو
سنن پريو بيان

(For Islamic Sisters)

هر مبلغ بيان ڪرڻ کان پهريان گهٽ ۾ گهٽ تي پيرا پڙهي

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ

أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ط

فيضان ربيع الآخر

وَعَلَى أَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

وَعَلَى أَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ

دُرُودِ شَرِيفِ جِي فَضِيلَت

حضورِ اڪرم، نورِ مجسم، صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو: جنهن مون تي هڪ ڀيرو درود پاڪ پڙهيو الله ڪريم ان تي ڏهه رحمتون نازل فرمائيندو آهي ۽ جنهن مون تي ڏهه ڀيرا درود پاڪ پڙهيو الله ڪريم ان تي سؤ رحمتون نازل فرمائيندو آهي ۽ جنهن مون تي سؤ ڀيرا درود پاڪ پڙهيو الله ڪريم ان جي ٻنهي اکين جي وچ ۾ لڪي ڇڏيندو آهي ته هي نفاق ۽ جهنم جي باهه کان آزاد آهي ۽ ان کي قيامت جي ڏينهن شهيدن سان گڏ رکندو.

(مُعْجَم أَوْسَط، ۲۵۲/۵، حديث: ۲۷۲۵)

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

پياريون پياريون اسلامي پيڻيون! ثواب حاصل ڪرڻ خاطر بيان ٻڌڻ کان پهريان سنيون سنيون نيتون ڪري وٺون ٿيون. فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: «تَبَيُّهُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهِ» يعني مسلمان جي نيت ان جي عمل کان بهتر آهي. (المعجم الكبير، سهل بن الساعدي... الخ ج 6، ص 185، الحديث: 5942)

۾ مدني ڪُل: (1) بغير سني نيت جي ڪنهن به نيڪ عمل جو ثواب ناهي ملندو. (2) جيتريون سنيون نيتون وڌيڪ، اوترو ثواب به وڌيڪ.

بيان بَدَنُ جون نيتون

نِگهون جهڪائي پوري توجه سان بيان بَدَنَس ۽ تڪ لڳائي ويهڻ بدران علمِ دين جي تعظيم خاطر جيترو ٿي سگهيو ٻئي گوڏا وڇائي ويهندَس ضرورت پوڻ تي ٻين اسلامي پيڻن جي لاءِ سرڪي جاءِ ڪشاده ڪندَس ۽ ڏکو وغيره لڳو ته صبر ڪندَس، گهوري ڏسڻ ۽ اٽڪڻ کان بچندَس ۽

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! اُذْكُرُوا اللَّهَ، تُوْبُوا اِلَيَّ اللهُ! وغيره ٻڌي ثواب ڪمائڻ ۽ صدا لڳائڻ واريءَ جي دل جوئي جي لاءِ آهسته آواز سان جواب ڏيندَس ۽ بيان کان پوءِ پاڻ اڳتي وڌي سلام، مصافحو ۽ انفرادي ڪوشش ڪندَس- دوران بيان موبائل جي غير ضروري استعمال کان بچندَس، نه بيان ريكارڊ ڪندَس نه ئي ٻئي ڪنهن قسم جو آواز چو ته ان جي اجازت ناهي، جيڪو ڪجهه ٻُڌندَس، ان کي ٻڌي ۽ سمجهي ڪري ان تي عمل ڪرڻ ۽ ان کي بعد ۾ ٻين تائين پهچائي نيڪي جي دعوت عام ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪندَس-

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي پيڻون! اڄ جي بيان جو موضوع آهي ”فيضانِ ربيع الآخر“ جنهن ۾ اُمُ المومنين حضرت زينب بنت خزيمة رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا جو ذڪر خير ٻڌنديون سين، حضور غوثِ پاڪ رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ جي ايشار تي مشتمل هڪ ايمان افروز واقعو ۽ سندن جي سيرت جون ڪجهه جهلڪيون بيان ٿينديون، ربيع الآخر کي ڪهڙي نموني گذارڻ گهرجي، بزرگانِ دين رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ هن مهيني جي مناسبت سان ڪهڙين عبادتن جو ذڪر فرمايو آهي اهو به ٻڌنديون سين- آخر ۾ اِن شَاءَ اللهُ ربيع الآخر ۽ حضور غوثِ پاڪ رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ جي نسبت سان يارهين جي تعريف ۽ برڪتون به بيان ٿينديون- ان کان علاوه ٻيا به ڪوڙ اهم نڪتا (Points) اسان ٻڌنديون سين- اي ڪاش! اسان کي سڄو بيان سنين سنين نيتون سان ٻڌڻ جي سعادت نصيب ٿي وڃي- آمين بجاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

اُمُ الْمُؤْمِنِينَ حضرت زينب بنت خزيمة رَضِيَ اللهُ عَنْهَا

پياريون پياريون اسلامي پيڻون! ماهِ ربيع الآخر اهو عظيم مهينو آهي جنهن جي

14 تاريخ تي أم المؤمنین حضرت زینب بنت خزیمہ رضی اللہ عنہا جو وصال ٿيو، اچو! انهيءَ مناسبت سان سندن جي پاڪيزه سيرت جون ڪجهه جهلڪيون ملاحظو ڪيو: ❖ پاڻ رضی اللہ عنہا جو نالو زینب آهي. (تهذيب اللغة، ۲۳۰/۱۳). ❖ پاڻ رضی اللہ عنہا جا والد خزيمه بن حارث آهن. ❖ پاڻ رضی اللہ عنہا حضرت عبداللہ بن جحش جي شهادت کانپوءِ حضورِ اقدس صلی اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم جي زوجيت جو شرف ماڻيو ۽ أم المؤمنین يعني مؤمنن جي ماءُ جي بلند مقام تي فائز ٿيون. (طبقات ابن سعد، ۹۱/۸) ❖ پاڻ رضی اللہ عنہا تمام گهڻيون سخي هيون، ❖ پاڻ رضی اللہ عنہا يتيمن، مسکينن سان مهرباني ۽ شفقت سان پيش اچڻ ۽ انهن کي ڪثرت سان کاڌو ڪارائڻ جي باعث أم المساکين يعني مسکينن جي ماءُ جي لقب سان مشهور ٿيون. ❖ سندن جو وصال پياري آقا ڪريم، مڪي مدني مصطفيٰ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم جي زوجيت ۾ اچڻ جي فقط 8 مهينن کانپوءِ ئي ربيع الآخر چار هجري تي مديني شريف ۾ ٿيو. ❖ سندن جي عمر مبارڪ ان وقت 30 سال هئي. (زرقانی علی المواهب، ۴/۶۱۸) ❖ پاڻ رضی اللہ عنہا جي جنازي نماز سرور ڪائنات، فخر موجودات صلی اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم پڙهائي ۽ پنهنجي پياري هٿن سان دفن به ڪيو. (طبقات ابن سعد، ۹۲/۸) سندن جو مزار مبارڪ جنت البقيع شريف ۾ موجود آهي. (ايضاً، ۹۲/۸)

ربيع الآخر جي مهيني کي ربيع الآخر چون جو سبب

پياريون پياريون اسلامي پيرون! اسلامي سال جو چوٿون مهينو ربيع الآخر آهي ۽ جڏهن اسلامي مهينن جا نالا رکيا ويا تڏهن ربيع الآخر جو مهينو موسم بهار جي آخر ۾ ايندو هو، تنهنڪري ان کي ربيع الآخر جو نالو ڏنو ويو. (غياث اللغات، باب رانءِ مهمله، ص ۲۹۵)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! ربيع الآخر کي سرڪارِ بغداد، حضور غوثِ پاڪ شيخ عبد القادر جيلاني رحمته اللہ علیہ سان خاص نسبت آهي يقيناً پاڻ الله ڪريم جا نيڪ بانها، مقبول ترين ولي بلڪ تمام ولين جا سردار آهن، ۽ حضرت سُفيان بن عُيينه رحمته اللہ علیہ فرمائن ٿا: عِنْدَ ذِكْرِ الصَّالِحِينَ تَنْزِلُ الرَّحْمَةُ يَعْنِي نِيكَ مَا تُهَنُّ جِي ذِكْر جِي وَتِ رَحْمَتِ نَازِلِ تِينْدِي آهي. - (حلية الاولياء، رقم: ۱۰۷۵، ۳۲۵) تنهنڪري اڄ اسان به ربيع الآخر سان مناسبت ۽ حضور غوثِ پاڪ جو ذڪر خير ڪري الله پاڪ جون رحمتون لٽڻ جي سعادت حاصل ڪيون ٿيون. اچو! پهريان حضور غوثِ پاڪ رحمته اللہ علیہ جو مختصر تعارف ٻڌون ٿيون.

غوٺ پاڪ ﷺ جو مختصر تعارف

حضور غوثِ الاعظم شيخ عبدالقادر جيلاني ﷺ جي ولادتِ باسعادت پهرين رمضان ۴۷۰ھ جمعة المبارڪ جو جيلان ۾ ٿي. سندن ڪنيت ابو محمد آهي جڏهن ته محي الدين، محبوب سبحاني، غوث اعظم، غوث ثقلين وغيره سندن لقب آهن. پاڻ ﷺ جي والدِ محترم جو نالو حضرت سيدنا ابو صالح موسيٰ جنگي دوست ۽ والده محترمہ جو نالو امر الخير فاطمہ ﷺ آهي، پاڻ والدِ محترم جي طرف کان حسني ۽ امٽ سائڻ جي طرفان حسيني سيد آهن. حضرت ابن جوزي ﷺ فرمائن ٿا: حضرت سيدنا شيخ عبدالقادر جيلاني ﷺ ۱۱ ربيع الآخر ۵۶۱ھ هجري ۾ مغرب نماز کان پوءِ بغداد شريف ۾ وصال فرمايو، وصال مهل سندن عمر شريف تقريباً 91 سال هئي، جنازي نماز شهزاده غوث اعظم حضرت سيدنا سيف الدين عبدالوهاب قادري ﷺ پڙهائي ۽ بيشمار ماڻهن جنازي ۾ شرڪت ڪئي. پاڻ ﷺ جو مزار پُرانوار عراق جي مشهور شهر بغداد شريف ۾ آهي جتي ڏينهن رات زائرين جو هجور رهندو آهي. (الزيل علي طبقات الحنابلة، ۴/ ۲۵۱)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

پياريون پياريون اسلامي پيڻيون! پهريان حضور غوث پاڪ ﷺ جي ايتار واري جذبي تي مشتمل هڪ ايمان افروز حڪايت ٻڌون ٿيون.

زمين مان چونڊي چونڊي ٽڪرا کائڻ

حضرت شيخ عبدالقادر جيلاني ﷺ فرمائن ٿا: آءٌ شهر ۾ جڏهن کائڻ جي ارادي سان ڪريل ۽ هيٺ پيل ٽڪرا يا جهنگ جو ڪو گاهه يا ننڍا پن کڻڻ چاهيندو هيس ۽ ڏسندو هيس ته ٻيا فقير به ان جي ڳولا ۾ آهن ته پنهنجي اسلامي پاڻن تي ايتار ڪندي نه کڻندو هيس بلڪ ايئن ئي ڇڏي ڏيندو هيس ته جيئن آهي کڻي وڃن ۽ مان پاڻ بڪارو رهندو هيس جڏهن بگ جي سبب ڪمزوري حد کان وڌي وئي ۽ آءٌ قريب المرگ ٿي ويس ته گلن واري بازار مان هڪ کائڻ جي شيءِ جيڪا زمين تي پيل هئي اها مون کڻي ۽ هڪ ڪنڊ ۾

وڃي ان کي کائڻ جي لاءِ ويهي رهيس. ايتري ۾ هڪ عجمي نوجوان آيو ان وٽ تازيون مانيون ۽ پڳل گوشت هيو اهو ويهي کائڻ لڳو. ان کي ڏسي منهنجي کائڻ جي خواهش يڪدم شدت اختيار ڪئي. جڏهن اهو کائڻ جي لاءِ گره ڪٽندو هيو ته بُڪ جي شدت جي سبب بي اختيار دل چاهيندي هئي ته وات کولي ڇڏيان ته جيئن هُو منهنجي وات ۾ گره وجهي ڇڏي. آخر مون پنهنجي نفس کي ڌڙڪو ڏنو ته ”بي صبري نه ڪر الله ڪريم مون سان گڏ آهي. چاهي ڪجهه به ٿي وڃي پر مان ان نوجوان کان گهري هرگز نه کائيندس.“

اوچتو اهو نوجوان منهنجي طرف متوجه ٿيو ۽ چوڻ لڳو، ڀاءُ! اچو ۽ اوهان به کائڻ ۾ شريڪ ٿي وڃو، مون انڪار ڪيو. ان اصرار ڪيو، منهنجي نفس مون کي کائڻ جي لاءِ تمام گهڻو اڀاريو، پر مون وري به انڪار ڪيو. پر ان نوجوان جي گهڻي اصرار تي مون ٿورڙو کاڌو کاڌو. ان مون کان پڇيو، ڪٿان جا رهڻ وارا آهيو؟ مون ورندي ڏني جيلان جو. هُو چوڻ لڳو، مان به جيلان جو ئي آهيان. چڱو اهو ٻڌايو ته توهان مشهور زاهد حضرت سيدنا ابو عبدالله صومعي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي ڏوهتي عبدالقادر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ کي سڃاڻو ٿا؟ مون چيو، اهو ته مان ئي آهيان، اهو ٻڌي هو بيقرار ٿي ويو ۽ چوڻ لڳو ته مان بغداد اچي رهيو هيس ته اوهان جي والده ماجده رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهَا اوهان کي ڏيڻ جي لاءِ مون کي سون جون اٺ اشرفيون ڏنيون هيون، مان هتي بغداد اچي اوهان کي ڳوليندو رهيس پر اوهان جو ڪنهن پتو نه ڏنو ايتري تائين جو منهنجي تمام رقم خرچ ٿي وئي، مون کي تن ڏينهن جو فاقو آهي، مان جڏهن بُڪ کان بيحال ٿي ويس ۽ جان کان وڃڻ جو خوف ٿيو، ته مان اوهان جي امانت مان هي مانيون ۽ پڳل گوشت خريد ڪيو. حُضُور! اوهان به خوشيءَ سان هن کي تناول فرمايو ڇو ته هي اوهان جو ئي مال آهي، پهريان اوهان منهنجا مهمان هئا ۽ هاڻي مان اوهان جو مهمان آهيان. بقايا رقم پيش ڪندي چوڻ لڳو، مان معافيءَ جو طلبگار آهيان. اضطراري حالت ۾ مان اوهان جي رقم مان ئي کاڌو خريد ڪيو هيو.“ مان تمام گهڻو خوش ٿيس. مون بچيل کاڌو ۽ وڌيڪ ڪجهه رقم ان کي پيش ڪئي اها هن قبول ڪئي ۽ هليو ويو. (الذيل علي طبقات الحنابلة ۳/۲۵۰)

طلب کا منہ تو کس قابل ہے یاغوث

مگر تیرا کرم کامل ہے یاغوث

(حدائق بخشش، ص ۲۶۱)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبُ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ

پياريون پياريون اسلامي پيڻرون! هيٺي جيڪا اسان حڪايت ٻڌي، اها حڪايت امير اهل سنت حضرت علامه مولانا محمد الياس عطار قادري دَامَتْ بَرَكَاتُهَا رَحِمَهُ اللهُ جي رسالي ”سانپ مَما جِن“ جي صفحي نمبر 11 تان بيان ڪئي وئي آهي. هن رسالي ۾ امير اهل سنت غوث پاڪ جي سيرت بابت مزيد ايمان افروز حڪايتون نقل ڪيون آهن، تنهنڪري اڄ ئي هن رسالي کي مڪتبه المدينه جي بستتي تان هديو ڏئي طلب فرمايو ۽ ان جو مطالعو فرمايو، دعوت اسلامي جي ويب سائٽ www.dawateislami.net تان هن رسالي کي پڙهي به سگهجي ٿو، ڊاؤن لوڊ ۽ پرنٽ آؤٽ به ڪري سگهجي ٿو.

پياريون پياريون اسلامي پيڻرون! بيان ڪيل حڪايت ۾ اسان لاءِ بي شمار نڪتا موجود آهن، ڏسو ته سهي! هڪ پاسي اسان جا مرشد حضور غوث الاعظم رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ آهن جن سخت ضرورت ۽ بُڪَ هجڻ جي باوجود غذا ۽ رقم جي معاملي ۾ بيمثال ايشار کان ڪم ورتو جڏهن ته ٻئي پاسي اسين آهيون جو بڪيون رهڻ ته پري جي ڳالهه آهي پر بالفرض يارهين شريف جي نياز جي برياني ئي سامهون اچي ته حرص جو اهڙو غلبو طاري ٿي ويندو آهي جو دل چاهيندي آهي ته پورو ٿال مان ئي کائي وٺان، ٻوٽي ته پري جي ڳالهه آهي پر ڪنهن کي چانورن جو داڻو به نه ملي! پياريون پياريون اسلامي پيڻرون! اوهان کي جڏهن بين سان ملي ڪاڻڻ جو اتفاق ٿئي ته وڏا وڏا گره بنا چٻاڙي جلد جلد ڪاڻڻ ۽ سنيون ٻوٽيون پنهنجي طرف ڪرڻ جو حرص غالب اچي ته ان وقت پنهنجي مرشد غوث پاڪ رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ جي بيان ڪيل حڪايت سان گڏوگڏ هي فرمان مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به ذهن ۾ ڏهاريو:

الله پاڪ جي نبي، مڪي مڏني صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمان بخشش نشان آهي: جيڪو اهڙي شيءِ جنهن جي پاڻ کي حاجت هجيس، اها بين کي ڏئي ته الله پاڪ ان کي بخشي ڇڏيندو آهي. (اتحاف السادة للزبيدي ج 9 ص 779) ان کان علاوه فيضان سنت جلد پهرين صفحي 468 تي حضرت سيدنا ابو سليمان رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ جو

اهو ارشادِ پاڪ به لکيل آهي: نفس جي ڪنهن خواهش کي ڇڏڻ 12 مهينن جي روزن ۽ رات جي عبادتن کان وڌيڪ دل جي لاءِ فائديمند آهي. (احياءُ العلوم، ۱۱۸/۳)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

پياريون پياريون اسلامي پيرون! پيرانِ پير روشن ضمير شيخ عبدالقادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ اهي عظيم ولي آهن جن جي سڄي زندگي الله ڪريم جي عبادت ۽ مخلوق خدا جي خدمت ۾ گذري. الله ڪريم سندن کي بيشمار خوبين سان نوازيو هو. اچو! سرڪارِ بغداد، حضورِ غوثِ پاڪ جي ذات ۾ موجود خوبين جون ڪجهه جهلڪيون ملاحظه ڪيون ڪيون ٿيون،

الله ڪريم پيرِ لاثاني، شهبازِ لامڪاني، غوثِ صمداني، قطبِ ربّاني، شيخ عبدالقادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ کي بهترين اخلاق سان نوازيو هو، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ذڪر ۽ فڪر ۾ مشغول رهندا هئا، مخلوق خدا جي خير خواهي ڪندا هئا، مهربان، شفيق ۽ مهمان نواز هئا، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ وڏا سخي هئا، سوالي کي خالي هٿ نه موٽائيندا هئا، مسڪينن ۽ غريبن تي بيحد شفقت فرمائيندا هئا، ڪمزورن سان گڏ ويهندا هئا، بيمارن جي عيادت ڪندا هئا، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي ساٿين مان ڪو بارگاه ۾ حاضر نه ٿيندو هو ته ان جي خبرگيري ڪندا هئا، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ساڻ رهڻ واري جي عزت ڪندا هئا ۽ ان سان چڱي نموني پيش ايندا هئا، جڏهن ان کي غم جي حالت ۾ ڏسندا ها ته ان جا غم دور ڪندا هئا، سندن جو هر ساٿي اهو ئي سمجهندو هو ته مان ئي سندن وٽ وڌيڪ عزت وارو آهيان، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ هر رات دستر خوان وڇائڻ جو حڪم ڏيندا هئا ۽ مهمانن سان گڏ کاڌو کائيندا هئا، جڏهن کيس وٽ ڪو تحفو ايندو هو ته حاضرين ۾ ورهائي ڇڏيندا هئا، تحفو قبول ڪندا هئا ۽ ان جو بدلو عطا فرمائيندا هئا، پنهنجي نفس جي لاءِ ڪاوڙ نه ڪندا هئا. (بهجة الاسرار، ص ۱۹۹ تا ۲۰۱ ملقطاً) پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي خاموشي سندن گفتگو کان گهڻي هوندي هئي. - (قلائد الجواهر، ص ۶) سلام ۾ پهل ڪندا هئا، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ڪڏهن به اميرن ۽ سردارن جي تعظيم جي لاءِ نه بيهندا هئا ۽ نه ئي وزيرن ۽ بادشاهن جي در تي ويا. - (قلائد الجواهر، ص ۱۹، ملقطاً)

ترے در سے ہے منگتوں کا گزرا یا شہِ بغداد یہ سُن کر میں نے بھی دامنِ پَسارا یا شہِ بغداد
شہا! خیرات لینے کو سلاطینِ زمانہ نے ترے دربار میں دامنِ پَسارا یا شہِ بغداد

پياريون پياريون اسلامي پيڻرون! ٻڌو اوهان! اسان جا غوثِ پاڪ ڪيتري قدر بهترين خوبين وارا هئا- اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان جون عادتون (Habbits) به چڱيون ٿي وڃن، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان جا اخلاق به سٺا ٿي وڃن، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان به مدني انعامات تي عمل ڪرڻ واريون بڻجي وڃون، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان کي به مخلوقِ خدا جي خير خواهي ڪرڻ وارو ذهن عطا ٿي وڃي، اي ڪاش! اسان به مهرباني، شفقت ۽ مهمان نوازي ڪرڻ واريون بڻجي وڃون، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي رب ڪريم اسان کي به سخاوت ڪرڻ جي توفيق عطا فرمائي، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان به حاجت مندن جون حاجتون پوريون ڪرڻ واريون بڻجي وڃون، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان به غريب اسلامي پيڻرن تي شفقت ڪرڻ واريون بڻجي وڃون، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان کي به بيمار اسلامي پيڻرن جي عيادت ڪرڻ واري سوچ عطا ٿي وڃي، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان کي به مدني ڪمن مثال طور ستن ڀيري اجتماعات ۾ حاضري نه ڏيڻ وارين اسلامي پيڻرن جي خبرگيري جي توفيق ملي وڃي، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان به پنهنجي اسلامي پيڻرن کي عزت ڏيڻ، انهن سان چڱي نموني پيش اچڻ ۽ انهن جي غمن کي دور ڪرڻ واريون بڻجي وڃون، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان به لنگر رضويه ۾ پنهنجي پاران خرچ ڪري امير اهل سنت رَضِيَ اللهُ عَنْهُمُ الْعَالَمِيه جي دعائن مان حصو وٺڻ واريون بڻجي وڃون، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان به پنهنجي ذات جي خاطر آجايو غصو ڪرڻ کان بچڻ واريون بڻجي وڃون، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان به پنهنجي زبان کي فضوليات کان بچائيندي ڏينهن جو اڪثر حصو خاموشي اختيار ڪرڻ واريون بڻجي وڃون، اي ڪاش! غوثِ پاڪ جي صدقي اسان به هر اسلامي پيڻ کي سلام ڪرڻ واريون بڻجي وڃون،

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيْب! صَلِّ اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي پيڻرون! ربيع الآخر جو مهينو جاري ۽ ساري آهي-
ربيع الآخر ”پارهيڻ جو مهينو آهي“
 ربيع الآخر کي سرڪارِ بغداد، حضورِ غوثِ پاڪ شيخ عبد القادر

جیلانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ سان نسبت آهي چو ته هن مهيني جي يارهين تاريخ تي پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جو وصال ٿيو هو۔ (مرآة الاسرار(مترجم)، ص 571۔ تاريخ مشائخ قادريه، 1/171) ان ڪري اسلامي پيڻرون حضورِ غوثِ اعظم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي روح کي ثواب پهچائڻ جي لاءِ نذرو نياز ڪنديون آهن۔ انهيءَ مناسبت سان هن مهيني کي ”يارهين شريف“ جو مهينو به چيو ويندو آهي۔

يارهين شريف ڇا آهي؟

بهارِ شريعت جا مُصَنَّف حضرت علامه مولانا مفتي محمد امجد علي اعظمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: ربيعُ الآخر جي يارهين تاريخ بلڪ هر مهيني جي يارهين تي حضورِ غوثِ اعظم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي فاتح ڏياري ويندي آهي، اها به ايسالِ ثواب جي هڪ صورت آهي بلڪ غوثِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي جڏهن به فاتح ٿيندي آهي چاهي ڪهڙي تاريخ ۾ ٿئي، عوام ان کي يارهين جي فاتح چونڊو آهي۔ (بهارِ شريعت، حصه 16، 3/644)

يارهين شريف جي برڪت

حڪيمُ الامت حضرت مفتي احمد يار خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: هن مهيني ۾ هر مسلمان پنهنجي گهر ۾ حضورِ غوثِ پاڪ سرڪارِ بغداد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي فاتح ڪري۔ سڄي سال تائين گهڻي برڪت رهندي۔ (اسلامي زندگي، ص 133)

يارهين شريف ايسالِ ثواب جي هڪ صورت آهي، هن جي وڌيڪ معلومات حاصل ڪرڻ چاهيو ته اميراهلسنت دامت بركاتُهُمُ العالیه جي رسالي ”فاتح ۽ ايسالِ ثواب“ جو مطالعو ڪيو۔

روزي ۾ برڪت جو نسخو

امير اهل سنت حضرت علامه مولانا محمد الياس عطار قادري دامت بركاتُهُمُ العالیه فرمائن ٿا: واپاري پنهنجي روزانو جي وڪري (Sale) جو هڪ فيصد جڏهن ته پگهاروارو پنهنجي هر پگهار جي رقم مان گهٽ ۾ گهٽ ٻه فيصد ڪڍي ۽ ماهانه يارهين شريف جي نياز ڪري ته إِنَّ شَاءَ اللهُ اُن جي روزي ۾ برڪت ٿيندي۔ (جيڪڏهن گهر ۾ نياز ڪرڻ ۾ رڪاوٽ هجي ته ڪنهن به نيڪ ڪم ۾ اها رقم خرچ ڪريو) (ماهنامه فيضانِ مدينه، ربيعُ الآخر 1440هـ، ٽائيل پيج)

هر مهيني يارهين شريف ڪريو

پياريون پياريون اسلامي پيڙهون! ٿي سگهي ته هر مهيني يارهين شريف ڪريو۔ ضروري ناهي ته ان جي لاءِ هزارين روپيا ئي خرچ ڪيا وڃن بلڪ جيترو آساني سان ميسر ٿئي، انهيءَ سان الله پاڪ جي هن ولي ڪامل جي نياز ڪريو، حڪيم الامت حضرت مفتي احمد يار خان رحمۃ الله عليه فرمائن ٿا: جيڪڏهن هر چنڊ جي يارهين شب يعني ڏهين ۽ يارهين تاريخ جي وچين رات تي مقرر پيسن جي منائي مسلمان جي دڪان تان خريد ڪري پابندي سان يارهين جي فاتح ڏيڻ سان رزق ۾ گهڻي ٿي بركت ٿيندي ۽ ان شاء الله ڪڏهن پریشان حال نه ٿيندو پر شرط اهو آهي ته ڪا تاريخ خالي نه ڇڏي ۽ جيترا پيسا مقرر ڪري ان ۾ ڪمي نه ٿئي ايترا ئي پيسا مقرر ڪري جيترن جي پابندي ڪري سگهي۔ مان پاڻ به ان جو سختي سان پابند آهيان ۽ الله پاڪ جي فضل سان ان جون خوبيون بي شمار ماڻيان ٿو۔ (اسلامي زندگي، ص ۱۳۳)

هم ڪو ”گياره“ ڪا هه عدد پياره، ان ڪي تاريخ عرس هه گياره
يوں عدد هم ڪو پياره گياره هه، واه ڪيا بات غوث اعظم ڪي
(وسائل بخشش مرمه، ص ۵۷۹)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

پياريون پياريون اسلامي پيڙهون! ايمان ۽ عقائد جي درستگي کان پوءِ تمام فرائض ۾ نهايت اهم ۽ اعظم نماز آهي. (بهار شريعت، ۴۳۳/۱۰) قرآن و حديث هن جي اهميت سان ملامت آهن. هڪ روايت جي مطابق قيامت جي ڏينهن سڀ کان پهريان نماز جو حساب ورتو ويندو. (ابن ماجه، ۱۸۳/۲، حديث: ۱۴۲۶) قرآن پاڪ ۾ جڳهه به جڳهه ان جي تاڪيد آئي آهي. اسان جي نبي ڪريم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ڪي نماز سان بيحد محبت هئي. نبي ڪريم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کان پڇيو ويو: اسلام ۾ الله پاڪ جي نزديڪ سڀ کان وڌيڪ محبوب ڪهڙي شيءِ آهي؟ ته نبي ڪريم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمايو: نماز ڪي پنهنجي وقت ۾ ادا ڪرڻ، جنهن نماز ڇڏي ان جو ڪو دين ناهي، نماز دين جو ٿنڀ آهي. (شعب الايمان، ۳۹/۳، حديث: ۲۸۰۷)

غوث اعظم، پيران پير، روشن ضمير حضرت عبدالقادر جيلاني رحمۃ الله عليه جي سيرت مبارڪ ۾ به نماز سان محبت جا واقعا ملن ٿا: پاڻ رحمۃ الله عليه جي مبارڪ

زندگي ۾ نماز جو ڪيترو اهمتار ٿيندو هو اچو ٻڌون ٿا، جيئن

عشاء جي وضوءَ سان فجر جي نماز

هڪ بزرگ فرمائن ٿا: مان شيخ عبدالقادر جيلاني رحمته الله عليه جي خدمت اقدس ۾ چاليهه (40) سال رهيس. مون ڏٺو ته پاڻ هميشه عشاء جي وضوءَ سان فجر جي نماز پڙهندا ها. سندن جو معمول هئو ته جڏهن وضو ٿئي پوندو هو ته جلدي مان وضو ڪري وٺندا ها ۽ ٻه رڪعتون نماز تحية الوضوء ادا ڪندا ها ۽ رات جو عشاء جي نماز پڙهي پنهنجي مخصوص ڪمري ۾ داخل ٿي ويندا ها ۽ صبح جي نماز جي وقت انهيءَ ڪمري مان نڪرندا ها. (قلاند الجواهر، ص 76 ملخصاً)

سبحن الله! حضور غوثِ پاڪ رحمته الله عليه کي نماز سان ڪيتري محبت هئي. اي ڪاش! اسان کي به غوثِ پاڪ جي صدقي نمازن جي پابندي نصيب ٿي وڃي ۽ فرائض سان گڏوگڏ نفل نماز جون به عادي ٿي وڃون.

روزانو هڪ هزار نفل

ياد رهي! اسان جا غوثِ اعظم روزانو هڪ هزار نفل پڙهندا ها. (تفريح خاطر، ص 45)

اميراهلسنت دامت برڪاتها العالية پنهنجي رسالي ”سانپ نما جن“ ۾ اها حڪايت نقل ڪن ٿا ته حضور غوثِ پاڪ رحمته الله عليه فرمائن ٿا: هڪ پيري مان ”جامع منصور“ ۾ نماز پڙهي رهيو هيس ته هڪ نانگ اچي پهتو. ان منهنجي سجدي واري جاءِ تي مٿو رکي پنهنجو وات کولي ڇڏيو. مون ان کي هٿائي سجدو ڪيو پر اهو منهنجي گردن سان چنبڙي پيو. پوءِ اهو منهنجي هڪ ٻانهن ۾ گهڙيو ۽ ٻئي مان نڪتو. نماز مڪمل ڪرڻ کان پوءِ جڏهن مون سلام ورايو ته اهو غائب ٿي ويو. ٻئي ڏينهن مان وري انهيءَ مسجد ۾ داخل ٿيس ته مون کي هڪ وڏين وڏين اکين وارو ماڻهو نظر آيو، مون ان کي ڏسي اندازو ڪري ورتو ته هي شخص انسان ناهي بلڪ جن آهي. اهو جن مون کي چوڻ لڳو: مان توکي تنگ ڪرڻ وارو اهو ئي جن آهيان. مان نانگ جي صورت ۾ ڪيترن ئي ولين کي آزمايو آهي، پر اوهان جيان ٻئي ڪنهن کي به ثابت قدم نه ڏنو. پوءِ جن پاڻ رحمته الله عليه جي دست مبارڪ تي تائب ٿيو. (تهجة الاسرار، ص 169)

الله پاڪ اسان کي حضور غوثِ پاڪ رحمته الله عليه جي سيرت تي هلڻ جي توفيق عطا فرمائي.

پياريون پياريون اسلامي پيڙيون! اسان ربيع الآخر جي باري ۾ ٻڌي رهيون هيون سين، حضرت شاه ڪليم الله جهان آبادي رحمته الله عليه فرمائن ٿا: جيڪو هن مهيني (يعني ربيع الآخر) جي ڇهين، ٻارهين، ويهين ۽ چويهين تاريخ جو روزو

رڪي ته ان کي بيحد ثواب ملندو - (مرقعِ ڪليمي، ص ۱۹۸) تنهنڪري اسان کي گهرجي ته اسان هن مهيني ۾ ثواب جا خزانا حاصل ڪرڻ جي لاءِ نفل روزن جي ڪثرت ڪريون - ياد رهي! ربيعُ الآخر جا روزا نه فرض آهن نه ئي واجب، بلڪ نفل روزا آهن -

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! فرض روزن کان علاوه نفل روزا رکڻ جا بيشمار ديني ۽ دنياوي فائدا آهن ۽ ثواب ته ايترو آهي جو ڇي چاهي ٿو ته بس روزا ئي رکنديون رهن،

نفل روزن جون برڪتون

روزن جي بَرَڪت سان الله ڪريم راضي ٿيندو آهي، روزن جي بَرَڪت سان ايمان جي حفاظت ٿيندي آهي، روزن جي بَرَڪت سان دوزخ کان نجات نصيب ٿيندي آهي، روزن جي بَرَڪت سان جنت ۾ داخلو نصيب ٿيندو آهي، روزن جي بَرَڪت سان معدي جون تڪليفون ۽ ان جون بيماريون نڪ ٿي وينديون آهن ۽ نظامِ هضم بهتر ٿي ويندو آهي، روزن جي بَرَڪت سان شوگر ليول (Sugar Level)، ڪوليسترول ۽ بلڊ پريشر ۾ اعتدال رهندو آهي ۽ ان جي ڪري دل جو دورو پوڻ جو خطرو ناهي رهندو، روزن جي بَرَڪت سان رت جي مقدار ۾ ڪمي ٿي ويندي آهي ۽ ان جي ڪري دل کي انتهائي فائدي مند آرام پهچندو آهي، روزن جي بَرَڪت سان جسماني چڪ، ذهني دٻاءُ، ڊپریشن ۽ نفسياتي بيمارين جو خاتمو ٿيندو آهي، روزن جي بَرَڪت سان موٽائپ ۾ ڪمي واقع ٿيندي آهي ۽ اضافي چرٻي ختم ٿي ويندي آهي ۽ روزن جي بَرَڪت سان بي اولاد عورتن کي اولاد ٿيڻ جا امڪان گهڻا وڌي ويندا آهن - اچو! ترغيب جي لاءِ روزن جي فضيلتن تي مشتمل 3 فرمانِ مصطفيٰ ٻڌو ۽ دعوتِ اسلامي سان گڏ نفل روزن جي تحريڪ ۾ شامل ٿي وڃو، جيئن

نفلي روزن جون فضيلتون

(1) ارشاد فرمايائون: جنهن هڪ نفلي روزو رکيو، الله پاڪ ان جي لاءِ جنت ۾ هڪ وڻ لڳائيندو جنهن جو ميوو ڏاڙهونءَ کان ننڍو ۽ صوف کان وڏو هوندو - اهو (ميڻ کان الڳ نه ڪيل) ماکيءَ جهڙو منو ۽ (ميڻ کان الڳ ڪيل خالص ماکيءَ وانگر) خوش ذائقه هوندو - الله پاڪ قيامت جي ڏينهن روزيدار کي

ان وڻ جو ميوو ڪارائيندو - (طبراني ڪبير ج ۱۸ ص ۳۶۶ حديث ۹۳۵)

(2) ارشاد فرمايائون: روزيدار جو هر وار ان جي لاءِ تسبيح ڪندو آهي، قيامت جي ڏينهن عرش جي هيٺان روزيدارن جي لاءِ موتين ۽ جواهر سان جڙيل سون جو اهڙو دستر خوان وڇايو ويندو جيڪو دنيا جي احاطي جي برابر هوندو، ان تي طرحين طرحين جا جنتي کاڌا، مشروب ۽ ميوا هوندا آهي ڪائيندا پيئندا ۽ عيش و عشرت ۾ هوندا جڏهن ته ماڻهو سخت حساب ۾ هوندا- (فردوس الاخبار، ۴۹۰/۵، حديث: ۸۸۵۳)

(3) ارشاد فرمايائون: قيامت جي ڏينهن روزيدار قبرن مان نڪرندا ته اهي روزي جي بوءِ کان سڃاتا ويندا انهن جي لاءِ دسترخوان ۽ پاڻي جا ڪوزا رکيا ويندا جن تي مُشڪ سان مهر هوندي انهن کي چيو ويندو ڪائو ڪالهه توهان بڪايل هئا، پيئو ڪالهه توهان اڃايل هئا، آرام ڪريو ڪالهه توهان ٽڪيل هئا پوءِ اهي ڪائيندا ۽ آرام ڪندا جڏهن ته ماڻهو حساب جي تڪليف ۽ اڃ ۾ مبتلا هوندا- (ڪنز العمال، ۳۱۳/۸، حديث: ۲۳۴۳۹)

روزه	دارون	ڪه	واسطه	والله
مغفرت	ڪي	نوید	هوتی	هے

(وسائلِ بخشش مَرَم، ص ۷۰۷)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

پياريون پياريون اسلامي پيڻرون! ربيع الآخر جي برڪتن کي ماڻڻ جي لاءِ جهڙي طرح نفل روزا رکڻ سعادت جو سبب آهي اهڙي طرح نفل نمازن جي ذريعي به اسان هن مهيني جي برڪتن کي آساني سان ماڻي سگهون ٿيون- اسان کي گهرجي ته هن مهيني ۾ به اسان خوب خوب نفل ادا ڪريون، اشراق و چاشت پڙهون، انهن جا فضائل به وڏا عاليشان آهن، اچو انهن جي فضائل تي مشتمل 3 فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ٻڌون ٿيون:

(1) ارشاد فرمايائون ”جيڪو فجر جي نماز جماعت سان پڙهي ڪري ذڪر خدا ڪندو رهي، ايسيتائين جو آفتاب بلند ٿي وڃي، پوءِ به رڪعتون پڙهي ته ان

کي حج ۽ عمري جو ثواب ملندو.“ (ترمذی، ابواب السفر، باب ما ذکر مما يستحب من الجلوس... الخ، ۱۰۰/۲، حدیث ۵۸۶)
 (2) ارشاد فرمائیون: ”جنهن چاشت جون 12 رڪعتون پڙهيون، الله پاڪ ان لاءِ جنت ۾ سون جا محل بڻائيندو. (ترمذی، ابواب الوتر، باب ماجاء في صلاة الضحى، ۱۷/۲، حدیث: ۴۷۲)
 (3) ارشاد فرمائیون: ”جيڪو شخص فجر کانپوءِ چاشت جون ۱۰ رڪعتون ادا ڪرڻ تائين پنهنجي جڳهه ويٺو رهي ۽ ڀلائي کان علاوه ڪا ڳالهه نه چئي، ان جون خطائون معاف ڪيون وينديون، توڙي جو سمنڊ جي جهنگ کان وڌيڪ هجن.“ (مسند احمد، مسند المڪيين، ۲۶۰/۵، حدیث ۱۵۶۲۳)

انهيءَ طرح هن مبارڪ مهيني ۾ اها به ڪوشش ڪرڻ گهرجي ته اسان اوابين جا نفل پڙهون. هن ۾ جيڪڏهن سُستي آهي ته ثواب آخرت کي پيش نظر رکندي سُستي کي چُستي ۾ بدلڻ جي ڪوشش ڪريون.
 زهي قسمت ته هن مهيني جون برڪتون ميٽڙ لاءِ اسان تهجد پڙهڻ واريون به بڻجي وڃون. اچو تهجد جي فضيلت تي 1 فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ٻڌون ٿيون:

ارشاد فرمائيون: فرض نماز کانپوءِ سڀ کان افضل نماز رات جو پڙهي

ويندڙ نماز آهي. - (مسلم، ڪتاب الصيام، باب فضل صوم المحرم، ۵۹۱/۱، حدیث: ۱۱۶۳)

پياريون پياريون اسلامي پيڻيون! الله ڪريم جي رضا ماڻڻ جي لاءِ نفل ادا ڪرڻ تمام وڏي سعادت جي ڳالهه آهي، رب ڪريم جو قرب حاصل ڪرڻ جي لاءِ فرض ۽ واجبات سان گڏوگڏ نفلن جي به ذوق و شوق سان ادائينگي ڪرڻ هر ڏينهن ۽ هر مهيني ۾ پسنديده آهي. اسان جي پياري آقا مديني واري داتا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نفل ادا ڪرڻ جي به ترغيب ڏياري آهي ۽ ان تي اجر ۽ ثواب جي خوشخبري به ارشاد فرمائي آهي، جيئن

فرضن کي نفلن سان پورو ڪريو

نبي ڪريم، محبوب رب عظيم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو: سڀ کان پهريان قيامت جي ڏينهن ٻانهي کان ان جي نماز جو حساب ورتو ويندو، جيڪڏهن اها ڪامل آهي ته ڪامل لکي ويندي، ۽ جيڪڏهن مڪمل نه ٿي ته الله پاڪ ملائڪن کي فرمائيندو: ڇا منهنجي ٻانهي وٽ ڪجهه نفل آهن؟ جيڪڏهن ان وٽ نفل آهن ته الله ڪريم فرمائيندو: ان جي فرضن کي نفلن جي ذريعي پورو ڪري ڇڏيو. پوءِ اهڙي طرح زڪوة ۽ ٻين عملن جو حساب

ورتو ويندو - (ابوداود، كتاب الصلاة، باب قول النبي كل صلاة -- الخ، ۳۲۹/۱، حديث: ۸۶۴، ۸۶۶)

حڪيمُ الامّت حضرت مفتي احمد يار خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ حديثِ پاڪ جي هن حصي ”فرضن کي نفلن جي ذريعي پورو ڪري ڇڏيو“ جي شرح ۾ فرمائن ٿا: هتي ڪمي مان ادا ۾ ڪمي مراد ناهي بلڪ ادا جي طريقي ۾ ڪمي مراد آهي يعني جيڪڏهن ڪنهن فرض ناقص طريقي سان ادا ڪيا هوندا ته اها ڪمي نفلن سان پوري ڪئي ويندي. اهو مطلب ناهي ته اهو ٻانهو فرض نماز نه پڙهي نفل پڙهندو رهي ۽ اتي نفل فرض بطئي ويندا. - (مرآة المناجیح، ۳۰۷/۲)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

پياريون پياريون اسلامي پيڻرون! بيان کي ختم ڪندي سنّت جي فضيلت ۽ ڪجهه سنّتون ۽ آداب بيان ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪيان ٿي، تاجدار رسالت، شهنشاهه نبوت، مصطفيٰ جان رحمت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمان جنّت نشان آهي: جنهن منهنجي سنّت سان محبت ڪئي ان مون سان محبت ڪئي ۽ جنهن مون سان محبت ڪئي اهو جنّت ۾ مون سان گڏ هوندو. ^(۱)

سنّتیں عام ڪریں دین کا ہم کام کریں نیک ہو جائیں مسلمان مدینے والے

خوشبو جون سنّتون ۽ آداب

پياريون پياريون اسلامي پيڻرون! اچو! خوشبو جي سنّتن ۽ آداب جي باري ۾ ڪجهه نُڪتا ٻڌڻ جي سعادت حاصل ڪريون ٿيون. پهريان فرمان مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ملاحظ ڪريو: چار شيون نبيّن جي سنّت ۾ داخل آهن: نڪاح، مسواڪ، حيا ۽ خوشبو لڳائڻ. - (مشكاة المصابيح، كتاب الطهارة، باب السواك، ۸۸/۱، حديث: ۳۸۲) ❖ پاڻ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خوشبو جو تحفو رد نه ڪندا هئا. - (سنّتیں اور آداب ص ۸۵) ❖ نماز ۾ ربّ سان مُناجات آهي ته ان جي لاءِ زينت ڪرڻ عطر لڳائڻ مُستحب آهي. - (نيڪي ڪي دعوت، ص ۲۰۷) ❖ پاڻ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هميشه عمدہ خوشبو استعمال ڪندا هئا ۽ ان جي پين ماڻهن کي به تلقين ڪندا هئا. - (سنّتیں اور آداب ص ۸۳) ❖ ناخوشگوار بو يعني بدبو پاڻ سڳورا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ناپسند ڪندا هئا. - (سنّتیں اور آداب ص ۸۳) ❖ عورتن جي لاءِ مهڪ جي منع هن صورت ۾ آهي جڏهن ته اها خوشبو اجنبِي مردن تائين پهچي، جيڪڏهن اهي گهر ۾ عطر لڳائڻ جنهن جي خوشبو خاوند يا اولاد، ماءُ

...! مشكاة الصابيح، كتاب الايمان، باب الاعتصام بالكتاب والسنة، ۹۷/۱، حديث: ۱۷۵

پيءُ تائين ئي پهچي ته حرج ناهي - (سنتين اور آداب ص ۸۵) ❖ اسلامي پيڻرن کي اهڙي خوشبو نه لڳائڻ گهرجي جنهن جي خوشبو اڏامي غير مردن تائين پهچي وڃي. (سنتين اور آداب ص ۸۶) ❖ فرمايائون: عورت جڏهن خوشبو لڳائي ڪنهن مجلس وٽان گذرندي آهي ته اها اهڙي ۽ اهڙي آهي يعني بدڪاره آهي - (جامع الترمذي، ڪتاب الادب، باب ما جاء في كراهية خروج المرأة متعطرة، ۴/ ۳۶۱، حديث: ۲۷۹۵)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

طرح طرح جون هزارين سنتون سڪڻ جي لاءِ مڪتبه المدينه جي شايع ٿيل ڪتاب 312 صفحن تي مشتمل ڪتاب ”بهار شريعت“ حصو 16 ۽ 120 صفحن جو ڪتاب ”سنتين اور آداب“ هديو ڏئي حاصل ڪيو ۽ پڙهو.

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

ايندڙ هفتيوار اجتماع جي بيان جون جهلڪيون

پياريون پياريون اسلامي پيڻرون! إِنَّ شَاءَ اللهُ! آئنده هفتيوار اجتماع جو موضوع هوندو: ”چا ڳالهه ڪجي غوث اعظم جي“ - هن بيان ۾ إِنَّ شَاءَ اللهُ ان هستي جو ذڪر خيڙ، فضائل ۽ ڪرامات، اوصاف ۽ مختصر تعارف (Introduction) ٻڌنديون سين، جن کي دنيا ”غوث اعظم“ جي لقب سان سڃاڻي ٿي. لهذا! آئنده اربع به اجتماع ۾ حاضري جي نيت ڪريو، نه صرف پاڻ اچڻ جي بلڪ انفرادي ڪوشش ڪري ٻين کي به گڏ آڻڻ جي نيت ڪريو ۽ هت ڪڍي چئو: إِنَّ شَاءَ اللهُ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ